

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Egészévre 6 korona
Félévre 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

Felelős szerkesztő:
SZILASSY ZOLTÁN
az Orsz. Mezőgazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Kerpely Kálmán.

A gazdasági szakoktatás egyik érdemekben dus tagja állást cserélt. Erről a hivatalos lap szombati száma hozott tudósítást. És mivel lapunkat közelről érdekli ez a változás, azért itt a lap élén mutassuk be Kerpely Kálmán, a debreceni tanintézet igazgatójának arcképét, aki lapunknak is régi, kedves munkatársa.

Hogy miért mondott le Kerpely igazgató a tanintézet igazgatói állásáról, azt mi is tudjuk, de egyszersmint tudjuk azt is, hogy ez csak előnyére van a magyar gazdasági szaktudásnak. Kerpely Kálmán volt az a szorgalmas, megbízható ember, a kit a debreceni tanintézet Pallag-ra való átköltözésével megbiztak. Óriási munka, nagy felelősség. Kerpely elvégezte és most félreáll az igazgatói állásból. Megmarad tanárnak. Miért? Hogy üdvös és hasznos tevékenységet fejthessen ki a gazdasági szaktanítás terén. Ő nem akar most megérdemelt nyugalmat, ha-

nem élete delén: erős munkásságot. Ez a gondolkodás ujszerű a mai világban, mely tespedni, élvezni akar csupán. A magyar mezőgazdaság nyert azáltal, hogy ez a nagytehetségű szaktudós ismét a nehezebb küzdőhelyre lépett.

Kerpely Kálmán.

Az igazgatói állástól való visszalépéskor Ő felsége a király kitüntette akadémiai tanári címmel és jelleggel. A földmívelési kormány pedig újra egy nehéz megbízást adott Kerpely-nek. Ugyanis Kerpely Kálmán vezeti a nem okleveles gazdatiszteknek engedélyezett vizsgálatokat ugy ebben, mint a következő évben. Irodalmi működése igen értékes, megjelent művei: »A cukorrépa mint ipari növény.« Budapest, 1891. — »A buza bokrosodása.« Keszthely, 1892. — »A buzaszem anatómiája és

fiziológiája.« Keszthely 1893. — »A gabona megdülés.« Keszthely, 1895. — »A párisi kiállítás dohányai.« Budapest, 1902., stb. További munkásságához adjon az ég erőt, egészséget.

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minöket 30 év óta

MAUTHNER ÖDÖN

császár és királyi udvari szállító
magkereskedésében k a p a t. <<

Tanító, szülő és tanuló.

Az iskolai év kezdetén három főtényező van, amiről elmélkedhetünk: a tanító, a szülő, és a tanuló. Kezdjük a tanítón. Ez a kedves bácsi a község legérdemesebb embere, a művelődés apostola, aki önfeláldozólag eszményiséget csinál abból, ami másnak talán unalmas volna. A jó tanító a falu áldása, a közjólét előmozdítója. Hogy ellenkező is van, az bizonyos, hiszen nincs szabály kivétel nélkül. Azonban a magyar tanítók gárdája egész bizonyosan érdemes arra, hogy a szülők meghajtsák előttük a tisztelet zászlóját. Mert hiszen ez kölcsönös. A cél, a gyermek-nevelés pedig közös.

A szülő féltve dédelgeti gyermekét és ez érthető is, mert hiszen szülő. Ez a szeretet sokszor kényeztetésre fajul, de azt a szülő nem veszi észre, mert az úgy van, hogy a közmondás mondja: *a pap házában gólya fészek, minden ember lássa, csak a pap nem lássa.* A szülő is közvetlen közelből nem veszi észre azt, hogy kényeztet, ferdén nevel. Elfeleli, hogy a gyermeket nem magának a szülőnek, hanem az életnek kell nevelni. Az apa, anya nem lehet mindenkor mellette. Erre a nevelés kezdetén már számitani kell. Persze a tanító bácsi már valamivel erélyesebb és emiatt többször nézeteltérés volt szülő és tanító között. És én bevallom, hogy az ilyen alkalmaknál legtöbb esetben nem a szülőnek volt igaza.

Legtöbb szülő végtelen féltékeny a gyerek megfenyítésére. Az pedig baj, mert az élet, amelynek gyermekét neveli, az sokszorosan keményebben bánik majd vele, mint a tanító bácsi, aki csak bevezeti a kis gyermeket a családi kör után az életbe. Ez alatt a keményebb bánásmód alatt nem durvaságot értek a tanító bácsi részéről, mert ez már tulzás volna, ami sem a kényeztetés felé, sem a goromba bánásmód felé hajtvva, igen ártalmas. Legjobb az arany közép út. Ebből aztán magától értetődik, hogy egy kis büntetés, nagyobb csinytevésnél egy kézlegyintés igen hasznos a maga idejében.

Mindenesetre legfőbb cél az legyen, hogy a szülői és tanítói bánásmód összhangba kerüljön. A szülő ne szólja le a gyermek előtt a tanító eljárását és viszont a tanító ne nyilatkozzék a

tanuló előtt a szülőről. Nevelők a dolgaikat egymás között végezzék, de arról a kis nevelendő ne tudjon. Ez volna az eszményisége a gyerek-nevelésnek.

És most rólatok szólok kis tanuló pajtások. Iskolába mentek. Ujra megnyílnak az iskolák kapui előttetek. Szent érzettel teljék meg a ti kis szívetek, amikor oda beléptek. Az iskola egy olyan átjáró, amely az életbe vezet évek múlva. Nem mondom én, hogy tulságos komolyak legyetek, mert nem is kedves a komoly gyermek, miként a feketeszínű virág, de a tanulást ám komolyan vegyétek. Aztán főként egyet ne feledjete: *a tiszteletet.* Mert korunkban ezt nagyon gyakran látom, hogy elfeledik a gyermekek. Imádjátok a jó Istent lefekvéskor, felkeléskor és minden adandó alkalommal. Tiszteljétek szülőiteket, tanítóitokat és becsüljétek egymást. Ismertem egy olyan gyermeket, aki az összes tanulótársaira haragudott. Hát ez a fiu nagyon szerencsétlen vala, mert nem akadt egyetlen egy jó barátja, de még játszó pajtása sem. Az a kedves gyermek, aki másokat tisztel és akit ezért mindenki szeret.

Itt a tanuló év kezdete. Csak előre kedves kis gyerekeim. Jól tanuljatok és szülőiteknél, tanítóitoknál sok örömet szereztek.

Péterfy Tamás.

A hadsereg és a magyar nyelv.

A hadsereg rendeleti közlönye 1904 augusztus 27-én kelt körrendeletet közöl a császári és királyi hadsereg parancsnokságainak, hatóságainak, csapatainak stb. a magyarországi polgári hatóságokkal stb. való írásbeli szolgálati érintkezése tárgyában.

A rendelet szerint a cs. és kir. haditengerészet minden parancsnoksága, hatósága, csapata és intézete, bárhol legyen is, *köteles elfogadni a magyar nyelven hozzája intézett hivatalos átiratokat,* valamint a hadsereg (haditengerészet) kötelekébe tartozó nemtettleges állománybeli havidijasok és tiszthelyettesek kivételével, magánszemélyek ily beadványait is, az iratokat abból az okból, mert nem német nyelven vannak szövegezve, visszautasítani nem szabad. Azok a csapatok, amelyek kizárólag a magyar királyság területéről egészítettnek ki, bárhol állomásozzanak is, valamint a magyarországi kiegészítő-kerületi parancsnokságok az írásbeli szolgálati érintkezést a magyar polgári hatóságokkal, hivatalokkal és a jelzett magánszemélyekkel *minden körülmények közt magyar nyelven* tartoznak végezni.

Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök

az országszerte elsősorban elismert kitűnő szerkezetű és legolcsóbb

„Eredeti Kalmár-rosták“ és terménytisztító gépek.

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidőszerint 15-féle nagyságban, különböző szerkezetben a gazda minden követelményének legjobban megfelelő általános terménytisztításához berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtóerőre alkalmazva. — Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni. — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk.

Kalmár Zs. és Társa különleges terménytisztító gépgyára

Telefon 69. szám. — Sürgőnyezim: Kalmár-rostagyár. — HÓDMEZŐ-VÁSÁRHELYEN.

A magyar korona országaiban — Horvát- és Szlavonországokat ide nem értve — állomásozó minden többi parancsnokság, hatóság, csapat és intézet a maga részéről minden magyar polgári hatósággal, hivatallal és a jelzett magánszemélyekkel szintén magyarul tartozik levelezni.

Minden magyar nyelven kiállított irat — lényegtelen irományok kivételével — a hadsereg szolgálati nyelvén is megfogalmazandó.

Minden nem magyar nyelvű átirat és beadvány a hadsereg szolgálati nyelvén intézendő el.

Ez a rendelet egy régi óhaját teljesíti a magyar nemzetnek. De csak részben. Mi sokkal többet óhajtunk és törekszünk is érte. Ez is haladás, de nem a cél elérésére. Azért tehát csak előre, tovább küzdünk a szépen csengő magyar szó érvényesüléseért.

A kalocsai érsek végrendelete.

A kolocsaai érsek hagyatékának végrendelet szerint való felosztása iránt most van folyamatban a hivatalos eljárás.

A végrendelet a következőkről szól:

„Az első harmadrész örököse az egyház. A második harmad a magyar kinstárt illeti. A harmadik harmadrészt, amely fölött Császká a mondott egyezmény értelmében szabadon rendelkezhetett, a következő hagyományok közt osztja föl: 4000 kor. egy requiemre a katedrálisban; 2000 korona kismisékre: 2000 korona a Szent István-Társulatnak; 1000 korona a Szent László-Társulatnak; 20.000 kor. négy árvagyermek neveltetésére a kalocsai árvaházban; 10.000 korona a kalocsai kórháznak és aggmehelynek; 10.000 korona a Kalocsa szegényeinek örökhalapítványára; 2000 korona az öregesertői templomnak; 2000 korona a kalocsai nőegyesületnek; 10.000 korona a kalocsai csillagdának; 50.000 kor. a löesei nőnevelőnek; 10.000 korona a turdossini óvodának; 2000 korona a rózsahégyi leánynevelőnek; 80.000 korona évi kamatai a négy nővérnek, illetve Feleki Géza és Szüllő Agoston unokáknak, akiknek halála után e rész örököseivé a kalocsa-megyei árvaházak lesznek; 3000—3000 korona az irodaigazgatónak és titkárnak; 1000—1000 korona a szentszéki jegyzőnek és levéltárosnak; cselédeknek: Misenda István komornyiknak 1600 korona, Szedlai István táblaterítőnek 1200 korona, Jurina Lajos, Jaeger Károly és Katona Mór huszároknak egyenként 1000 korona.“

Ezek a nemes érsek jótéteményei, melyek magukat dicsérik a legjobban.

A veszprémi kiállítás.

A Veszprémi Gazdasági Egyesület által rendezett kiállítást f. hó 28-án déli 12 órakor nyitották meg ünnepélyesen. Az ünnepi megnyitásra a földmívelésügyi miniszter képviselőjében Makfalvy Géza

államtitkár, *Darányi* Béla miniszteri tanácsos, *Sierbán* János tejjgazdasági felügyelő és *Tornay* József titkár kíséretében jelent meg; az Országos Magyar Gazdasági Egyesület képviselőjében *Pallavicini* Ede örgróf alelnök és *Szilassy* Zoltán képviselték.

Sok szép és tanulságos dolog van a veszprémi kiállításon, mely a gazdálkodó emberek okulására lett rendezve. Különösen a kiscsászák részére rendezett állatdíjazások vannak igen jó hatással a népre. Mert a látott és tapasztalt példaadás jobban hat, mint a hallott, vagy olvasott. Igen sikerült a gépkészítés is, mely gazdag tárháza a gazda hasznos kisegítőjének, a gépeknek. Szép az ipari, főleg a kézi ipari része a kiállításnak, mely a nép otthonában készült czikkeket tünteti elő tanulságos csoportokban. A baromfi kiállítás szintén sikerült. A kiállítás alatt több országos gyűlés és kongresszus helye a kiállítás. Volt baromfi-előadás, gazdakongresszus stb. Egyszóval a veszprémi kiállítás igen szépen sikerült a nemzeti haladás előmozdítására.

Orosz-japán háború.

A haretéren óriási csata foly. A négy napos amping—ancsancsani ütközet az oroszok veszteségével ért véget és már újból szólnak az ágyuk Liaojang előtt. A négy napos ütközet egyedül Amping mellett kétezer japáni életébe került, ennyit vallanak be Tokióból, hogy Acsancsan mellett mennyi embert temettek, még nem tudjuk. Azóta is az orosz hávéd és az előrenyomuló japáni tüzérség szakadatlanul harcolt és utána megkezdődött a csata a liaojangi elsáncolt tábor ellen.

Kuropatkinnak tehát mégsem sikerült elmene-külni. Nagyon valószínű, hogy előzőleg már megerősítette ezt a helyet, számítva arra, hogy második Plevnává avatja a japániakkal szemben. Hogy itt is hosszas ostrom következne, szinte ki van zárva, miután a körülfekvő magaslatok már a japániak kezébe kerültek Amping elfoglalásával.

Az orosz hadsereg tehát az utolsó próbánál van. Liaojangtól délre megkezdődött az ágyuzás. Ezek tehát Oku tábornok katonái lehetnek, akik Acsancsan irányából jöttek, miután ez fekszik Liaojangtól délre. A japániak srappenei az orosz csapatok minden részében jelentékeny veszteséget okoztak. Liaojangtól északra már többé nincs visszavonulás, mert Kuroki erről került, nyugatra pedig nem lehet menekülni, mert az a Taice folyóig csupa sikság. A portarturi ostrom részleteiről sincs újabb hír és vajmi keveset tudunk azokról, amik történnek. Togo tengernagy ötven hajóágyut szállított partra. A cár pedig viszonzásul a nehéz szolgálatokért, amit az ostromolt sereg végez, elrendelte, hogy májustól kezdve egy hónapot egy esztendőnek számítanak minden rangfokozatu katonának. Ebben a kedvezésben is vajjon mennyien fognak részesülni? A háborúról több érdekes képet is mutatunk be lapunk hasábjain.

A legjobb minőségű háztartási és gazdasági czikkek, hamisítatlan jó italok a legkedvezőbb áron a fogyasztási szövetkezetek útján szerezhetők meg. A melyik faluban fogyasztási szövetkezetet akarnak létesíteni, a mozgalom kezdeményezői forduljanak utbaigazításért a

„Hangya“, a Magyar Gazdaszövetség Fogyasztási és Ertékesítő Szövetkezetéhez
BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

A délvidéki kiscgazdák.

A közel 12,000 tagot magában foglaló Délvidéki Földmivelők Gazdasági Egyesülete nagyszabásu hazafias ünnepélyt rendezett Szent István napján Zombolyán idei vándorgyűlése keretében, mely egyttal alakuló gyűlése volt az egyesület torontálmegyei fiókszövetségének. A zombolyai gyűlésre kétezernél több kiscgazda gyűlt össze Temes, Torontál, Arad, Bács-Bodrogh és Krassó-Szörény vármegyékből. Egész város fel volt díszítve nemzeti színű zászlókkal. A gyűlés, a magyar czimerrel, nemzeti színű drapériákkal és zászlókkal pazarul feldíszített Kolling-fogadó udvarán d. u. 2 órakor kezdődött.

Zombolya város elöljárósága, képviselő-testülete teljes számban jelent meg a gyűlésen.

A megjelent kiscgazdákat ifj. Koch János üdvözölte Zombolya polgársága nevében, amely megtiszteltetésnek is veszi — ugymond — hogy a szép hazafias ünnepély itt folyhat le.

Wittmann János orsz. képvis., a Délvidéki Földmivelők Gazd. Egyesületének elnöke mondott ezután nagyhatásu megnyitó beszédet.

Utalt arra, hogy a megjelentek kivétel nélkül németajku polgárai a hazának, ennek daczára távoli vidékről is elvándoroltak ide, hogy a nemzeti egység eszméjének hódolva, tanúságot tegyenek arról, hogy mindannyian mggyarok vagyunk szívvel, lélekkel és egész valónkkal. Tomboló tetszészaj követte a szónok minden egyes szavát, a mely megújult akkor, a midőn rámutatott arra, hogy a délvidéki kiscgazdák mily sikeresen fáradoznak azon, hogy a földmivelőt felemeljék arra a pozícióra, ahova joga van, ahova felemelni kötelessége mindenkinek, aki a haza javán munkálkodik. A nagy hatást keltő elnöki megnyitó után Várady Imre dr. nagybecskereki ügyvéd mondott ünnepi beszédet.

Tetszéssel fogadott beszédében a Szent István napja jelentőségét fejtegette. Rámutatott többek közt arra az örvendetes körülményre, hogy a délvidéki németajku polgárok ma már vezető szerepet kérnek nemzeti ünnepeink megünneplésében.

A közös haza fogalma — ugymond — nem is fogja megtűrni azt, hogy Magyarországon az idegenajkut is ne tekintsék magyarnak, ha az szívben és lélekben magyar. Az ünnepi beszéd után Frecot Menyhért dr. tartott előadást a szövetségi és gazdaköri szervezkedésről.

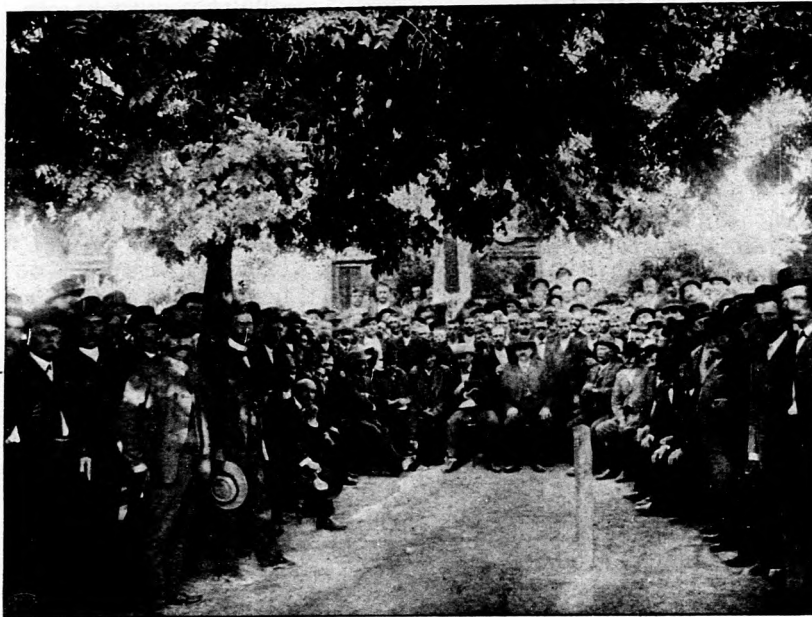
Kiemelkedő része volt a gyűlésnek Ströbl Péter bogárosi parasztgazdának a beszéde, aki ritka

értelmességgel s kiváló szónoki képességgel a kiscgazda megadóztatásáról beszélt s az adóreformot, a kataszteri revíziót sürgette. Csaknem minden egyes mondata után felzúgott a tetszészaj, amely beszéde végeztével percekig nem akart szünni.

Élénk tetszéssel fogadták Dold István temesvári lapszerkesztő előadását is, aki a kisbirtok tehermentesítéséről értekezett; benyújtott határozati javaslatát elfogadták. Ezután Kraushaar Károly a délvidéki kiscgazdák egyesületének titkára előterjesztette a vándorgyűléshez érkezett nagyszámu üdvözlő táviratokat, majd felolvasta a torontálmegyei fiókszövetség alapszabályait. Ennek alapján kimondották a szövetség megalakulását s annak elnökéül közfelkiáltással Várady Imre dr. nagybecskereki ügyvédet választották meg, aki szép beszédben köszönte meg a megtiszteltetést. Ezután több kiscgazda emelkedett szólásra; igen érdekes volt egyik temesmegyei kiscgazda indítványa, mely szerint a

Délvidéki Földmivelők Gazdasági Egyesülete keressen módot arra, hogy a délvidéki idegenajku gazdák gyermekeit cserébe adhassák magyar vidékekre. Ez volna a leghatásosabb terjesztője a magyarosodásnak, amelynek útját eddig csak az állta, hogy a Délvidék gazdái közül nagyon kevésnek van módjában gyermekét idegenben neveltetni.

Mai számunkban látható kép a zombolyai gyűlésre megjelent kiscgazdák egy részét mutatja be. Középen ülnek a Délvidéki Földmivelők Gazdasági Egye-

A délvidéki kiscgazdák gyűlése Zombolyán.

sületének vezető emberei, akik a nép felemelésén eredményesen fáradoznak a Délvidéken és így érdemesek a köztiszteletre.

A veszprémi gazdaggyűlés.

E hét keddjén folyt le Veszprémben az országos gazdaggyűlés. Azok közt a témák közt, melyeket az ország minden részéből összejött gazdák megvitattak, e helyütt rövid kivonatban közöljük azt az előadást, a mit Drucker Jenő dr., a Szőlősgazdák Országos Egyesületének igazgatója tartott a szövetségek szerepéről a szőlőgazdaságban. Szüret előtt való dolgok — sok benne a megszívlelni, a tanulni való.

Az előadó bevezetésül néhány szóval ismertette a szövetség általános céljait és jogosultságát. Ezután pedig áttér a magyar szőlőmivelők mai állapotára, kik között igen sokan vannak abban a kényszerű helyzetben, hogy termékeiket őszzsel sürgősen felkínálják. Egyeseket a forgó tőke hiánya, másokat a telepítésnél igénybe vett hitel, ismét másokat a

kellő berendezés, edények, pince stb. hiánya vagy a kockázattól való félelem kényszeríti a szőlőnek, a bornak mielőbbi értékesítésére. Az ilyenek rontják azután általában is az árakat s így nemcsak maguknak, de az összes szőlősgazdáknak kárt okoznak. Ezen a helyzeten csakis szövetkezetek alapítása által lehet segíteni, mely hitelt vagy előleget nyújt a tagoknak, azonnal átvévén a szőlőt, pinceberendezéseket a kistermelők számára feleslegessé tesz, mely a borok jobb kezelésével azok jobb árban való értékesítését teszi lehetővé, visszaszerzi a fogyasztók bizalmát a bor iránt és lehetőleg megteremti ismét a külföldi kivitelt.

Ezután áttér — előadó — a *szövetkezetek különböző formáira*, melyeket a szőlősgazdák igénybe vehetnek. Ilyenek a szüretelő, a borértékesítő, a szőlőértékesítő, a cognac stb. főző és végre a pinceszövetkezetek. — Mig a többről csak néhány szóval emlékszik meg, addig a szőlőértékesítő és pinceszövetkezeteket részletesen tárgyalja. Ismerteti a hazánkban már működő *szőlőszövetkezeteket*, melyek eddig is, főleg a kivitelnél, igen szép eredményeket értek el.

A *pincészövetkezetek* megteremtése ügyében szőlősgazdaságunk jelentékeny eredményekre még nem hivatkozhatik. Hiányzik a központ, amely köré a kisebb szövetkezetek csoportosíthatnak, mely ezek fölött felügyeletet gyakorol, őket erkölcsileg és anyagiilag támogatja és így az országos ügyet vállalva diadalhoz vezet. Most azonban egy igen életrevaló mozgalom észlelhető, melyet a földmivelésügyi kormány is támogat. Ugyanis legközelebb megalakul a „*Magyar Bortermelők Központi Szövetkezete*“, melynek célja lesz a fővárosban minden borvidékről nagyobb készletet összpontosítani, vidéki szövetkezeteket inéciálni, a külföldi kivitelt megteremteni. Ezen országos szövetkezet alapszabálytervezete a napokban jelent meg és az alakulás valószínűleg szeptemberben fog megtörténni. A pinceszövetkezetek támogatására a beruházási javaslatba együttesen 2 millió korona vétetett fel, mely csak akkor fog a szőlőmivelők összességének hasznára válni, ha a szőlőbirtokosok is tömegesen felkarolják az eszmét és belépnek részint a központi, részint a vidéki szövetkezetekbe. Végül előadó még azon felfogás helytelenségét mutatja

ki, mintha ezek a *szövetkezetek a borkereskedelemnek hátrányára válnának*, mert ellenkezőleg a borfogyasztás fellendülése, a kivitel megteremtése és nagymennyiségű egyenlősített bor beszerezhetősége révén a szövetkezet áldása a kereskedelemre is ki fog terjedni.

A szövetkezeti kongresszus. Mindinkább szaporodnak azok a jelek, amelyek bizonyítják, hogy kongresszusunk egyike lesz a legsikerültebbeknek azok között, melyeket a Nemzetközi Szövetség idáig tartott. Körülbelül 120—130-ra tehető azon külföldiek száma, akik bejelentették részvételüket. Lesz képviselője nemcsak az európai országoknak, hanem még Amerikának is. A szám azonban nem minden. Ennél sokkal becsesebb az a tény, hogy igen kiváló férfiak fognak részt venni a tanácskozásban. Sikerülni fog a kiállítás is, mely e nemben első lesz Magyarországon. Franciák, angolok, de osztrákok és más nemzetbeliek is igen érdekes tárgyakat küldenek be. Figyelemreméltó lesz különösen az angol termelőség szövetkezetek kiállítása, amely bemutatja, hogy mi mindent állítanak elő szövetkezeti uton. Reméljük, hogy nemcsak a szövetkezetek barátai, hanem ellenségei is veszik maguknak azt a fáradságot, hogy meglátogadják a kiállítást. Érdeklünk várjuk bírálatukat.

A szövetkezeti kiállítás borai. A nemzetközi szövetkezeti kongresszus alkalmával Budapesten rendezendő borkiállításra beküldött díjmentes vegyelemeztetése tárgyában a földmivelésügyi miniszterhez kérvényt nyújtott be a M. Sz. O. E., mely kedvező elintézkedést nyert. A miniszter méltányolta a felhozott indokokat és elrendelte, hogy a kiállításon bemutatásra kerülő 130-féle borból való minták díjmentesen vegyelemeztesenek. A múlt hét folyamán megejtették a budafoki pincemesteri tanfolyam helyiségében a kiállításra beküldött borok kóstolása, melynek eredményeként a vizsgáló-bizottság a borok tulnyomó részét igen jó minőségűeknek ítélte és hiszi, hogy ezek a kiállítást látogató szövetkezeti kongresszusi tagok tetszését is megfogja nyerni.

!!! Kliséket olcsón !!!

A „FÜGGETLEN UJSÁG“-ban megjelent képek lemezeit
.. .. (kliséket) olcsón kölcsön adja, esetleg eladja

a „Független Ujság“ kiadóhivatala.
(Budapest, IX., Üllői-ut 25.)

Az 1904. évi
Szüreti és Borgazdasági árjegyzékünk
megjelent és kívánatra bérmentve és ingyen küldjük.
MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE
Budapest, V. kerület, Alkotmány-utcza 31. szám.

• MI UJSÁG? •

A „Székhas“ égése. A „Székhas“ — mint Marosvásárhelyről jelentik — meggyult és még mindig ég, sőt átesapott a tűz már a magánosok erdeibe is. Eddig mintegy négyezer hold erdő lett a lángok martaléka. Az oltáshoz az összes szomszédos községek lakosságát kirendelték. Oltás közben három embert az égő fák összeperzselték s most élet-halállal vivódnak. A kár milliókra rug.

Madarász apó 90 éves. Madarász József, az ősz függetlenségi képviselő mult vasárnap nagy napot ért meg. Betöltötte kilencvenedik életévét. Mint emberi kor is tiszteletreméltó idő, de sokszorosan az, amidőn egy tántorithatlan, elvhü, lelkes hazafi éri meg azt. Már pedig *Madarász* József ilyen igazi hárompróbás hazafi volt egész életében. Hetvenkét esztendeje tagja a magyar országgyűlésnek, melynek több ízben volt korelnöke, Szilágyi lemondásakor pedig több mint egy hónapon át vezette közmegelegetésre a képviselőház tanácskozásait. Madarászt kilencvenedik születésnapja alkalmából az egész országból számtalan üdvözlettel keresték fel, képviselőtársai pedig a parlament megnyitakor, az őszszel rendeznek tiszteletére nagyobb szabásu ünneplést. Mi a magunk és olvasóink nevében is hosszú életet kívánunk még a derék, ősz hazafinak. Isten éltesse!

A budai Lajos-kut. A budai Korvin-téren a budai vigadó épületével szemben már elkészült a Lajos-kut medencéje és alapzata, melyre a kürtjéből ivó ősmagyar hareos érealakját helyezik. Ez a főalak Holló Barnabás szobrász művészi munkája, már teljesen készen áll s e napokban fölláttatják talapzatára. A leleplezés ez év őszén lesz nagy ünnepség keretében.

Ártatlanul a Csillagbörtönben. Tavaly kukoricatoréskor történt, hogy a zákányi kapitányságban meggyilkolva találták Ördög Czila Mátyás, vagyonos gazdaembert. A vizsgálat két tettet derített ki. Fodor Istvánt és Földesi József legényeket, akiket a szegedi esküdtbiróság 5—5 esztendei fegyházra ítelt. A kir. ügyész semmiségi panasza folytán a kuria Fodor büntetését 12 évre, Földesit pedig 10 évre emelte föl. A két legény itt raboskodik a szegedi csillagbörtönben. A napokban történt, hogy Fodor István öt rabtársa előtt azt a vallomást tette, hogy Földesi József ártatlanul szenved, mert neki semmi része a gyilkosságban. Elmondta továbbá azt is, hogy Földesire azért vallott, mert azt hitte, hogy

kevesebb büntetést fog kapni. A törvényszék most elrendelte a perfelvételt s a legközelebb megtartandó tárgyaláson fogják kideríteni a tiszta valóságot.

A kijavított jáki templom. A hirneves jáki templom kijavításával, melyet évek hosszú során át folytattak, teljesen elkészültek s így most már nincs akadálya a templom felszentelésének. A felszentelés szeptember 18-án fog végbe menni nagy ünnepségek között. A templomot és a három oltárt István Vilmos szombathelyi, Széchenyi Miklós gróf győri és Kutrováz Ernő győri felszentelt püspök fogják fényes segédlettel felszentelni. A templomban az első nagymiséti István Vilmos szombathelyi püspök fogja mondani, az alkalmi beszédet pedig Horváth István apátkanonok tartja. Délben Kollányi Ferenc jáki apát fényes ebédet ad.

A léghajó és az erdőkerülő. A „Meteor“ nevű katonai léghajó egyik éjszaka a hold fényénél szállott fel Bécsben Korvin főhadnagy vezetése alatt, éjjelkor Budapest fölött repült el és hajnali 5 órakor Szeged határában ereszkedett le. Egy erdőkerülő, aki nyilván még soha sem látott léggömböt, annyira megijedt, hogy puskát fogott és a Meteorra akart löni. Meg is teszi, ha Korvin főhadnagy rá nem kiált, hogy tegye le a puskát. A léghajósok vonaton már visszautaztak Bécsbe.

Medve a vonat előtt. Zágráb mellett Plase község közelében a vasuti pályaőr egy fekete alakot vett észre, amely feléje közeledett. Főlemelte szolgálati lámpáját, melynek világosságánál észrevette, hogy egy hatalmasan kifejlődött nősténymedve és három medvebocs áll vele szemben. A pályaőr a nagy ijedelemtől leejtette lámpáját, amely nyomban kialudt. De a medve a közeledő mozdony fényét vélte az őz lámpájárak és teljes erővel a mozdonyra vetette magát, amely széttúzta a koponyáját. A nősténymedve súlya 130 kiló volt. A bocsokat a legszorgosabb keresés daczára sem találták meg.

A folyóba zuhant ágyu. A tizennegyedik hadtest-tüzérezred minapi gyakorlatán balesett történt. Mikor az ezred két útege gyors tempóban ügetett Weinzirl és Leonfelden közt és a Rodel hidján robogott végig, a hid kőpillérei megereszkedtek és a hid rengett. Hét ágyu minden baj nélkül átszáguldott a hidon, de a nyolcadik alatt a hid egy része beszakadt és az ágyu a folyóba zuhant. A legénység még idejekorán leugrált a lovokról és az ágyukról s nem történt semmi baja. Két ló elpusztult.

Lokomotivvezető a lokomotiv alatt. Winkler déli vasuti vonatvezetőt, aki a Nagykanizsára induló személyvonaton tett szolgálatot, a bécsujhelyi pályaudvaron egy vonat gépje elkapta. Igen súlyosan megsérült s ugyanazzal a vonattal Nagykanizsára szállították, ahol hozzátartozói lagnak.

Értelmi szerek értékesítését
eszközik az előírt %
mellett. Felvilágosítást és
csomagolási utasítást ingyen
nyújt tag- és nem tagoknak.

Azonnali készpénz-
 elszámolás.

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLÁTÓ
SZÖVETKEZETE
HATÓSÁGI KÖZVETITŐ
Budapest Székesfőváros Központi Vásárcsarnokában.
SÜRGÖNYCZIM: AURORA—BUDAPEST.

Értékesítésre elfogad:
Husneműket, füstölt
húst, vadakat, szárnyaso-
kat — élő és leölt állapot-
ban, tojást, vaját, halat,
burgonyát, káposztát, zöld-
ségféléket, gyümölcsöt stb

Körmöcbányán készült szerb pénz. Megemlékeztünk annak idején arról, hogy szerbia most Péter király képére új pénzeket veret, melyek legnagyobb része Körmöcbányán készült. Belgrádból szombaton érkezett Körmöcbányáról 50 ezer darab új öt-dináros és pedig azon 200 ezer közül, melyek a százéves szabadságünnepre és a koronázás alkalmára rendeltettek meg. Az új öt-dinárosok egyik oldala két alakot tüntet fel: I. Péter királyt és nagyatyja: Szerbia felszabadítóját, Kara Györgyét; a másik oldalon, a korona körül keskeny koszoru, felette pedig az 1804—1904. évszám van. Amint a többi 150,000 db öt-dináros megérkezik, valamennyit átadják a forgalomnak, a régieket pedig bevonják. Az ezután verendő pénzek csakis Péter király alakját fogják feltüntetni. Tekintve a jubiléris Kara-györgye-érmek csekély számát, nagy az érdeklődés a gyűjtők részéről.

Levegőbe röpített vonat. A szibériai Taisev állomás közelében egy katonákat szállító vonatot dinamittal felrobbantottak. Harminchat vagon össze-roncsolódott, négy kalauz meghalt, a katonák közül sokan meghaltak, a sebesültek száma pedig százakra rug. A merénylettel japán kémeket gyanúsítanak.

Szerencsétlenség a veszprémi kiállításon. Veszprémben nagy szerencsétlenség történt az ott megnyitott kiállítás területén. Makfalvay államtitkár megnyitóbeszédének elhangzása után a közönség elszédelt a kiállításban és egy nagyobb csoport Batthyány Lajos gróf mintaszőlőtelepét nézegette, ahol két viharágyuval is próbálkoztak. Az egyik viharágyu oly szerencsétlenül sült el, hogy a közelben álló Szabó István orosházi keltőgép-gyáros ballábát egy szilánk elszakította, egy másik vasforgács pedig Schaff József káptalanfai uradalmi bérlő jobb szemét érte és a szerencsétlen embernek azonnal kifolyt a szeme. Szabó Istvánt, aki keltőgépeivel szintén részt vett a kiállításon, beszállították a kórházba, ahol amputálni kellett a lábát, Schaff József pedig az esti vonattal felhozatta magát Budapestre a Vöröskereszt-kórházba.

Egy diák, aki Marconit javítja. Hihetetlenül hangzó hírrel lepi meg a világot egy Rómából érkező távirat. E szerint Arpinoban Parravan Armand középiskolai tanuló olyan készüléket talált fel, amely megakadályozza, hogy a drótnélküli táviróval továbbított táviratokat utközben mások fölvehessék. A fiatal feltaláló a kormánynak mutatta be találmányát.

A szerb koronázás. Mult héten publikálták a koronázási programot. Szeptember 20-án délután viszik át ünnepélyes menetben a koronázási jelvényeket a székesegyházban, ahol azokat megáldják, majd a konakba viszik. Másnap reggel lesz a koronázás, amelyre a király lóháton megy koronázási

ornátusba öltözve, a két herceggel együtt. A templomi szertartás után, mely teljes két órát vesz igénybe, a király a konak dísztermében fogadja a méltóságokat és a küldöttségeket. Este teaestély, harmadnap délelőtt katonai díszszemle, este pedig fogadóest lesz az udvarnál. A koronázáson és a fogadóestén jelen lesz a diplomáciai kar is.

A magyar cigány becsülete. Egy Berlinben muzsikáló magyar cigánytársaság kedves módon állott a sarkára a magyarságáért. A pompásan játszó bandát, melynek Vörös Miska a primása, meghívták Spandauba, hogy az ottani városi színházban koncertet tartson. Az impresszárió öles plakátokon hirdette a kedvelt cigány-zenekar hangversenyét és Vörös Miskát, mint híres cigányt magasztalta. A zenekar megérkezett este a színházhoz, a zenészek elkezdtek kirakni a hangszereiket, de ekkor megtudták, hogy itt őket cigányoknak vallják s ezért úgy megharagudtak, hogy a hangszereket újra visszarakták. Az impresszárió, mikor megtudta a cigányok haragjának okát, fölment a színpadra és jelentette:

— Bátorodom a közönséget figyelmeztetni, hogy ez a zenekar nem cigány-zenekar, ahogyan tévedésből hirdettem, hanem *magyar zenekar*.

Erre aztán rázendítette a derék banda azzal a büszke öntudattal, hogy kellő respektust szereztek a magyar névnek.

Megölte a végrehajtót. Bogdányházán gyilkosság történt egy tulipános láda miatt s a gyilkosságnak Rulik Mihály végrehajtó esett áldozatul. Jerzsák György gazda ugyanis adósa volt Heuer Károly náményi lakosnak s mivel nem fizetett, végrehajtást kért ellene. Rulik végrehajtó minap jelent meg Jerzsáknál, hogy végrehajtást fogantossítsa; midőn belépett, Jerzsák nyugodtnak látszott s Rulik, mitsem gyanítva, ült le az asztalhoz, hol jegyzékbe írta a lefoglalt tárgyakat. A végrehajtó beirt a jegyzékbe egy régi tulipános ládát is, ami még Jerzsák anyjái volt. Jerzsák kérte a végrehajtót, törölje ki ezt a tárgyat a jegyzékből, de a végrehajtó nevetve jegyezte meg, hogy azt nem teheti. Jerzsákot ez annyira dühbe hozta, hogy felkapta az asztalról a végrehajtó előtt fekvő jegyzőkönyvet s azt darabokra tépte. Rulik erre azt a megjegyzést tette, hogy Jerzsákot ezért a tettéért befogják zárni. Alig hogy kijöttette ezt a szót, Jerzsák felkapott az asztalról egy nagy konyhakést s azt markolatig döfte a végrehajtó nyakába. A megszuirt ember összeesett s rövid vonaglás után meghalt. A gyilkosság után Jerzsák elmenekült hazulról. A csendőrök keresték mindenfelé, de nem találtak rá, mignem a minap egy Berta György nevű öreg halász megtalálta Jerzsák holttestét a tiszaparti füzesben, hol felakasztotta magát.

Rovar és husrostos

„Orpington“ melasse baromfi abraktakarmány felülmul és pótol — minden más takarmányt tartalmaz: **melasset** (20% cukortartalommal), **buzakorpát, tengeri darát, kendermag pogácsát, foszforsavas meszet, rovar és husrostokat. Ára 10 korona 50 kilogrammonként.** Előnyei: **feltűnő gyors hizás, korai tojóképeség, kitűnő husképzés, szaporodó tollasodás, feltétlen sulyszaporulat minden más takarmányozással szemben.**

Erőtakarmánygyár Részvénytársaság Igazgatósága.

Gyárak: Budapest, Hatvan, Tótmegyer.

Központi iroda: Budapest, IX., Üllői-ut 117.

(Telefon 51—32.)

• GAZDASÁGI DOLGOK •

Mi kárunk van az idei szárazságból.

Kerek egy *milliárd*, vagyis ezermillió korona, amelyből a magyar birodalom minden egyes lakosára, felnőttre, gyerekre egyaránt 50 korona esik. Ennyit kell a szárazság folytán kibőjtölnünk és ki is fogjuk

sekből 70, a burgonyából 80, a cukor- és takarmány-répából 50%-ra becsüli 335 millió korona értékben. A szalastakarmányokét lucerna és baltacimból 50, széna, csalamádé és zabosbükkönyből 60, muharból 100%-ra, 251 millió korona értékben a legelők pusztulásából eredő kárt 80 millió koronára. A kereskedelmi növények terméshiányát 50 millió, a takarmány-magvakét 34 millió, együtve tehát a növénytermesztésben szenvedett kárt 750 millióra becsüli. Ehhez azonban még hozzászámítja a piacra dobott

Oku japán tábornok a táborban.

bőjtölni, mert nincs se fejlett iparunk, se kereskedelmünk, amelyek a rossztermés okozta károsodást helyre üthetnék. Az egy milliárd veszteséget a „*Hazánk*“ napilapnak egy munkatársa számította ki. Érdekesnek tartjuk e közleményt a következőkben ismertetni.

A veszteség kiszámításánál a gabonatermés-hiányból származó veszteséget nem veszi számításba, mert azt az emelkedő árak fődözni fogják. Amit mi nem vagyunk hajlandók elhinni, mert a veszteséget nem az össztermés, hanem az eladható készletek szerint kell fölbecsülni; ebben pedig legalább is 50% hiány mutatkozik és ennek megfelelő áremelkedést aligha várhatunk.

A kapásnövényeknél mutatkozó terméshiányt a normális terméshez képest a tengeri és hüvelye-

és odadobandó élő állatok értékvesztését, 250 millió koronát úgy, hogy az idei inség okozta értékvesztés kerek egy milliárd korona volna.

A „*Hazánk*“ számítása elég alapos és éppen-séggel nem mondható túlzottnak. A szárazság okozta nemzeti kár tényleg megüti, sőt esetleg meg is haladhatja az egy milliárd koronát. Amiből azonban nem következés, hogy a gazdaközönség bevétele ennyivel csappanjon. Nem is lehet, mert pénzre adót fizetni, ruházkodni, gyerekeit neveltetni, a háztartás apróbb szükségleteit fődözni ezentul is szüksége lesz. Csak-hogy mindenben meg kell szoritkoznia. A készpénz kiadások és táplálkozásban egyaránt. Nem koplalás, hanem céltudatos takarékossgal majd csak kivergődünk a bajból, kiheverjük a keserves inséges esztendőt. Egy dologban azonban nem szabad spórolni;

és ez a *jószág takarmányozása*. Mert az igavonó csak úgy dolgozhat, a tehén csak úgy adhat elegendő tejet és jó borjut, ha jól tápláljuk. A takarmány spórolással önönmagunkat csaljuk. A rosszul tartott jószág hasznot sem adhat és akkor csakugyan nincs miből megélnünk.

Mi nem is a szűk terméstől féltjük a magyar gazdák közönséget, mert azt ha keserves kinnal ugyan, de valahogy mégis csak kikoplalja. Hanem féltjük igen a jószágállomány elpocsékolásától, azon alapvagon

Mi e lapok hasábjain megteesszük a tőlünk telhetőt, a szükséges tudni és tennivalók ismertetésére. Kérjük lapunk t. olvasóit: terjesszék az ismereteket a nem olvasók között!

Az akáclevél mint zöldtakarmány.

Az akácz levelét tudvalevőleg mindenféle jószág szereti, csakugy, mint pl. a zöldherét. Hasonlatos is ahhoz táperőben, mert hiszen mindakettő légeny-

Előnyomulás Liaojang ellen.

elvéstésétől, mely jövőbeli boldogulását biztosítaná. Pedig a lábas jószág elherdálásának veszedelme, a szegény embert minden bajában erősen megkönyékezi. Ezzel pedig évekre megfosztja magát a jövőbeli boldogulás eszközeitől.

Göresösen rakáskodni minden darab jószághoz és lehetőleg jól kiteleltetni azt, ez az előrelátó gazdának önmaga iránti kötelessége. Felhasználni minden utat-módot a szükséges takarmány beszerzésére, a meglévő kihasználására, legfőbb de egyuttal legnehezebb feladata. Fölvilágosítani a kisgazdákat a takarmány beszerzés, termelés és kihasználás módozatairól, tanácsal és a szövetkezetek útján olesó anyagi eszközökkel is támogatni őket, a vidéki honorációr osztály, a papok, jegyzők, tanítók, földbirtokosok és gazdatisztek szép és nemes erkölcsi kötelessége.

gyűjtő pillangós virágu növény. Mindazáltal lombtakarmánynak nem gyűjtik tövises galyai miatt. Tényleg erre nem is alkalmas.

A lombtakarmánygyűjtés nagyobb gazdaságokban tényleg csak úgy fizeti ki magát, ha galyastól együtt szedhetik, mert a lelevelezés drága mulatság. A lombtakarmányt ezért rendszeren füzesekben, nyárfásokon, tölgyesekben, kőrisfákon stb. gyűjtik, a melyek távolról sem adnak az akáclevéelhez hasonló jó takarmányt, de nagy tömegben és aránylag olesón gyűjthetők. Am ilyen erdőségek nem mindenütt vannak és leginkább hiányzanak a szárazság leginkább sujtotta nagy magyar Alföldön.

Az Alföldön tehát lombtakarmánygyűjtéssel a takarmányinségen enyhíteni nem lehet, mert nincs erdő. De ha nincs erdő, van mindenütt, vagy legalább

is a legtöbb urasági birtokon akácafa. Az akácfának ugyan nem lehet gyűjteni a lombját, de lehet a levelét. És ha ez a levélgyűjtés nem is fizeti ki magát az uraságnak, de hasznos és kiadó munka a szegény embernek.

Egy alföldi birtokos kipróbálta, hogy szakmánybérért egy lány vagy siheder gyerek 100 kiló, sőt több akáclevelet is képes összegyűjteni. 500 kiló akáclevél körülbelül fölé 100 kiló szárított szénával és ha ma a széna métermázsáját csak 3 frtjával is számítjuk, egy gyerek, egy leány 60 kr. ára takarmányt gyűjthet össze. A mai szűk időkben tehát, amidőn se napszám, se takarmány, nagyon is érdemes az értékes akáclevelet összeszedni és zöldtakarmánynak fölhasználni.

Az akáclevél zölden, vagy bevermelve használható takarmánynak. Persze a szegény ember nem gyűjthet annyit, hogy bevermelhesse. Az csak zölden étetheti. A zölden étetésnél is ajánlatos azonban az akáclevelet fele annyi polyvával keverten fölétetni, mert így a jószág a polyvát is szivesebben eszi.

Miután az akáclombot az uraságok nem gyűjtetik, ez a szegény nép kisegítő takarmánya. Mig az akác el nem hullatja lombját, a szegény ember zöld akáclevélen kitarthatja tehénkáját, sőt lovacskáját is. Ez is csak segítség az inségben, csak éppen meg kell dolgozni érte. De a gyűjtésre fölhasználhatja a gyereket, a lányt, aki ma pénzt úgy sem keres és így mégis csak segítve van rajta.

A földolog persze, hogy az uraságok megengedjék az akáclevélszedést. Mert végre is a lelombozást az akácafajis megsínyli. Most azonban sokkal kevésbé, mint kora nyáron és különben az akácnak csak alsó ágait lehet lelevelezni, ennek pedig ez élelmes fa oda se néz.

A községek vezető embereinek föladata a népet az akáclomb-szedés hasznosságára figyelmeztetni és a szedés engedélyezését az uraságoknál kijárni. Hiszen az urasság úgy se veszi hasznát, miért ne segítene azzal a szegény népen? Csak legyen a népnek szószólója és aki arra biztassa. Tegyük meg ezt a falu vezetői és többet használják vele, mint a kvaterkázás közbeni politizálással.

Békarokkairtás.

Nedves, elposványosodott réteken, nagyon gyakori gaz a békarokka, mely sokszor a legszebbnek látszó szénát is élvezhetetlenné teszi. A békarokka igen nehezen irtható gyom, mert gyökértöme igen mélyen jár. Legalaposabban a nedves rét lecsapolásával irtható, vagyis oly módon, hogy a fölösleges nedvességet a rétről nyílt árkok vagy alagesövek segítségével levezetjük. Persze gondoskodni kell róla, hogy a nyílt árkok mindigtisztán tartassanak. Igyekeznünk kell továbbá trágyázással, esetleg műtrágyázással, minél erősebb fűnövekedést létesíteni. A műtrágyák

közül különösen az olesóbb lábsó és a Thomassalak ajánlhatók.

A békarokkás szénát okvetlenül szecskázni kell és vagy répával, vagy pedig melasszéval (szörplé) keverten fölétetni.

Repaszeletbesavanyítás. A cukorgyárakból kikerülő friss repaszelet részint egymagában, részint polyvával rétegezve savanyítható be. A cukorgyárak főleg csak az első, a gazdák pedig inkább a második eljárást követik s ez helyes is, ámbár a gazdára nézve is előnyösebb lenne, ha mindig egymagában savanyíthatná be a szeletet, mert akkor kevesebb veremmel érné be s a besavanyítással járó munka is csekélyebb lenne. Csakhogy a gazda ritkán követheti a cukorgyárost, mert neki többnyire nem olyan a szeletje, mint a gyárosé, részint mert a cukorgyáraknak nem különös érdeke a gazdának adandó szeletet annyira kisajtolni, mint a sajátjukét, részint mert a gyárakban azonnal besavanyítják a szeletet, míg a gazdák csak több nap múlva. Ezért a gazdák szeletje vizesebb és puhább szokott lenni s ha egymagában savanyítanak azt be, akkor nagyon elkásósodna a szelet, míg ellenben ha polyvával rétegezve savanyítják be, akkor szárazabb lesz a szelet s jobban őrzi meg szeletes minőségét. Így tehát mind a két besavanyítási mód helyes, ha a szelet minőségétől teszszük függővé, hogy melyik eljárást kövessük.

Cs.

„AGRARIA“

magyar gépforgalmi részvény-társaság
a szab. osztr.-magy. államvasut-társaság
resiczai mezőgazdasági gépgyárának
vezérügynöksége

! Mezőgazdák különös figyelmébe!
! EGYETEMES ACZELEKÉK. !

Tiszta aczélanyag
saját hámorainkból.

Eltörhetetlen tégelyaczél-ekfej.
Pánczélaczél-kormánylemez.
Magasított aczélékfej.
Porvédő kerekek.
Aczél gerendely.

Csak kitámasztott nyeregkerettel biró
taligát szállítunk.

Ekegyártás terén legelső rangú
magyar gyártmány fe-
lülmulja még a legneve-
zetesebb idegen gyártmányokat is.

Kérjünk árjegyzéket, mivel ez az összes
talajmivelőgépeket terjedelmesen ismerteti és egy-
általán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes,
szakszerű és minden gazdának értékes felvilágo-
sításokat nyújt és díjmentesen küldetik.

Rövidített levélzím:
„AGRARIA“ Budapest, V., Váci-ut 2.
Sürgőnyezim: „AGRARIA“ Budapest.

• MULATTATÓ •

Hűség a népben.

— Elbeszélés. —

Írta: V. Gaal Karolin.

Remek juniusi, vasárnapi délutáni idő volt.

Sajda nevű helységben ősi szokás szerint a falu öregei s fiatalai összegyűltek a külső soron lévő takaros, tiszta és jóhírű koresma udvarán, hogy délutáni istentisztelet bevégeztével egy kicsit ott elmulassanak, s megbeszéljék heti dolgaikat egymással az öregek, pár korty italkánál az asztal mellett.

Ezek voltak a helység legvagyonosabbjai és előljárói.

— Tudja Sáfár bátyám, a mit én már magának rég akarok mondani, el is kezdeném meg nem is?

— No? az ugyan furcsa dolog lehet, ha olyan nehéz róla szólni.

— Bizony nehéz nekem! mondta egy nagyot sóhajtva Kató gazda. Hát talán sejtí is azt kelmed, hogy miről akarok szólni?

— Meglehet, de hát jobb a világosan való beszéd!

Mondta Sáfár uram.

— Nohát ne tudná Sáfár bátyám, hogy az én Bálint fiam a maguk lányát, Klárikát szeretné feleségül venni.

— Tudom, tudom Kató öcsém, eblátta, ez már késő dolog, az én lányom Pálos Imre menyasszonya. Szüret után meg is lesz az esküvőjük.

Keller gróf orosz tábornok halála.

Az öregasszonyok is jelen voltak, mint leányaik gondos felügyelői. Elmondták egymásnak, ki mennyi tyukot ültetett mostanában, s legközelebb milyen szerencsével jártak a közeli kisváros piacán, jó vagy csekély haszon mellett.

Közben aztán Boriné a társaság ügyes szövezetője, suttogva figyelmeztette a mellette ülőket, hogy csak nézzék azt a Sarkadi Bözsikét, minden áldott vasárnap más-más szoknyát, szebbnél-szebb pruszlikot vesz magára. Ugyan hol veszi? Az atyja csak kapás ember, hogy tudná a lányát úgy ruházni?

Hiszen egész falunk asszonyainak, lányainak varja Bözsi a sok ruhát, abból pénzel!

Fogta pártját Szőke Lajosné, egy jámbor lelkű asszony. Hisz csak tudom, mert keresztlányom.

Erre elhallgattak a megjegyzések, s másra fordult a beszéd.

Míg a takaros falusi legények és esinos leányok vigan táncoltak az akácfa alatt, addig az asztalnál ülő öreg férfiak beszélgettek.

Egy asztalnál az öreg tisztas arcú Sáfár Ferenc ült, Kató János gazdával.

— Mind tudom én ezt, mondta Kató gazda egyet nyögve. De lássa, én nem bírok a fiammal, egészen elvesztette eszét a kelmetek lánya miatt. Nem lehetne ezt a dolgot úgy intézni, hogy Klárika hugom a fiam felesége legyen?

— Hogy gondol ilyet öcsém uram? Az én Klári lányom senkihez sem menne, csupán Pálos Imréhez, ki talpig becsületes, józan, szorgalmas legény. Az ismeretség nem is éppen új, azt nem lehet megváltoztatni!

— Akkor nem tudom mit tegyek a fiammal! Azzal fenyeget minket szülőket, hogy eldobja magát az életet, ha Sáfár Klári nem az ő felesége lesz!

— Édes öcsém, eszelje a fiát, hogy a mi lehetetlen, hát az lehetetlen! . . . Már Klári lányunk beszélte nekem, hogy a kelmetek fia zaklatja, de nincs a világnak annyi kincese, a miért Imréről lemondjon. De Imre se mondana le a mi lányunkról. Ezt értesse meg kelmed a fiával.

E pillanatban elhangzott a zene, a legények egy keveset szomjuságukat oltani siettek, a lányok

kendőjökkel legyezgették magukat, fel-alá járkálva a gyepen, mely ott épp a liget tövében zöldellett.

Kató Bálint egyszerre Pálos Imre vállára tette kezét.

— Imre, szeretnék veled egy-két szót váltani. Gyere csak a ligetbe.

— Na, mi jut eszedbe? Nem tudsz itt beszélni pajtás?

— Nem lehet. Nézd itt nincs közel senki. Hamar a dologra! . . . Igaz-e, hogy Sáfár Klári menyasszonyod?

— Hisz azt minden utcagyerek tudja!

— Hát aztán Imre pajtás, nem tudnál lemondani Kláriról?

— En? . . . Micsoda kérdés ez? . . . Szüret után már haza is viszem!

— Hallod e Imre, én Sáfár Klárit halálosan szeretem. Meghalok érte . . . Engedd nekem ezt a leányt!

Küry Klára és Banda Marci.

— Elment az eszed, pajtás?! Tudd meg, hogy Klárát jobban szeretem életemnél! . . . Ne is merészelj nekem többet efélett előhozni! . . . Nem találsz te elég más leányt?

— Nem találok! . . . Szólt sötéten Kató Bálint. Meg akartalak kérdezni, míg valamire határoznom magamat. Az áldóját! Mert a szerelem bolondja lettem.

— Te Bálint, mondott neked Klára valaha csak egy szót, hogy én rólam le tudna mondani?

Nem! De az engem nem riasztott vissza. Hej Imrus, ne volnánk csak régi pajtások . . . Ez az én fütykösöm tudná a járást a fejed körül.

— Ne te ne! . . . Hogy neki vagy szilajodva, bolond! Azt hiszed megijedek tőled? . . .

Összetekintett a szikrázó négy szem. A bütykös bot kiesett Kató Bálint kezéből, — hirtelen ott hagyta Imrét, besietett a liget hűs bokrai közé.

Szörnyen törölgette verejtékes homlokát.

Egyszerre két szép leány termett előtte, Sáfár Klárka és Kiss Zsófia a barátnője, ki a helység második szépsége volt.

Egymásra bámultak.

Zsófia arca rózsapiros lett, míg Klára halottfehéren állt ott.

Ezek előbb mindent láttak és hallottak.

— Hát ti ott hagytátok a táncot? kérdezte Bálint.

— Ott ám, felelte bátran Zsófia, virágot keresünk a keblünkre, minden lánynak van, csak kettőnknek nincs! . . . De nem lelünk szép virágot!

— Már hogyné lelnétek? Amott virit egy vadrózsabokor.

— No hát szedjünk! Mondta Zsófia és a rózsabokrot azonnal fosztogatták.

Bálint vagy hat szálát összekötve, Zsófiának nyujtá! Nesze hugom! Klárának nem adok, ő már a más menyasszonya.

E percben Zsófia felsikoltott. A keze vérezett, a rózsatövisétől.

— Te szegény leány! Mondta Bálint a szép szemekbe tekintve, zsebéből kirántotta pirosszélű fehér kendőjét; megtörölgette vele gondosan a véző ujját.

— Kendője nagyon véres, Bálint bácsi! Adja csak ide . . .

„Adja ide hadd mossam ki,
Ugy se szeret engem senki! . . .“

Hogy nézett a legény szemébe, ki tudná? De következő vasárnap ilyen hirdetést tett a pap: Kató Bálint eljegyezte Kiss Zsófiát.

Képeinkhez

Oku japán tábornok a táborban. A szárazföldi japán vezérek között alig lehet kitűnőségben különbséget tenni. Már bemutattuk Kuroki tábornokot e lap hasábjain, most ismét egy hőst, Oku tábornokot mutatjuk be, amint a táborban parancsait osztogatja. A hős tábornok éppen egy jelentést hallgat a vezérkarából.

Előrenyomulás Liaojang ellen. A japánok először Port-Arthurt tervezték, hogy beveszik és csak azután fordulnak az oroszok hadereje

ellen. De az erősség nagyon kemény. Port-Arthurt idő multával lehet bevenni. Ezt tapasztalták és ez okból most teljes erővel Kuropatkin orosz fővezér ellen fordultak. Most foly a döntő ütközet. Ezt négy napos előesete és nyolchetes harc előzte meg. Képünk a nyolchét előtti harcokból való, mikor japán sereg óriási áldozatok árán az összes magaslatokat elfoglalta Liaojangtól keletre.

Keller gróf orosz tábornok halála. A visszatart-hatatlanul előnyomuló japániak elé Kuropatkin orosz fővezér elküldötte egyik legvitézebb tábornokát, Keller grófot. Negyvenezer orosz katona nyomult a hős Keller gróf után, de Jongceling szoros előtt Kuroki japán vezér seregei teljesen megverték az oroszokat. A heves csatában Keller gróf orosz tábornok is ott veszett. Egy japán bomba szétrongosolta lovastól. Képünk a borzalmas jelenetet mutatja, mikor a rettenetes bomba szétrongban és megöli a tábornokot, valamint a mellette levők közül is sokat halálosan megsebesített. Az oroszok ezután nagy veszteséggel vonultak vissza.

Küry Klára és Banda Marci. Küry Klára egyik nagyszerű játéka a „Kadét kisasszony“ című darabban van. Huszártiszti ruhában mulat a művész, amugy magyarosan. Aztán egyszer eszébe jut és fölrendeli az igazi cigányt a színpadra, a kedvelt Banda Marcit, a híres primást és azzal huzatja a fülébe. Olyan kedves kép ez, hogy kár volna be nem mutatni olvasóinknak.

Hogyne kérdezhethé meg.

— Nézze csak kérem, az a sárgaruhás hölgy, aki már harmadikszor sétál le s fel, mintha édeskés szemeket vetetgetne reám...

— Akarja uraságod, hogy megkérdezzem tőle: mit akar?

— Hogyan? hát ön ismeri?

— Hogyne? hiszen a feleségem.

Megismerés.

András: Hát aztán komám mikor ösmerte meg a Julist?

Péter: Sajnos komám, csak azután, hogy elvettem.

Számrejtvény.

— Lengyel Ferenc-től.

1, 2, 4, 20, 21, 41.	Egyes számok utolsója;
3, 5, 6, 7, 8.	Állat, Afrika lakója;
10, 11, 13, 14, 12, 9, 27, 39.	A mennyszolgáit így hívják;
22, 18, 17, 16.	Perben a bírák hallgatják;
15, 40, 19, 24.	Völgyek mellett kell keresnünk;
29, 23, 26, 25, 42.	Környékén jó bort termelünk;
28, 30, 31.	Folyóvizeken átjáró;
35, 34, 33, 32.	Vadászeb, a legjobb futó;
36, 37, 48, 43.	Férlíneveknek egyike;
49, 31, 45, 11, 44.	Bibliai éték neve;
46, 47.	Fahasításnál használják;
1—49.	Petőfi vers, sokan tudják.

A megfejtéseket legcélszerűbb levelező-lapon beküldeni.

Megfejtési határidő 1904. szeptember hó 11.

A Független Ujság 34. számában közölt talány megfejtése:

»Tengeri győzelem.«

Helyesen fejtették meg: Neuländer Piroska, Ferenczi Mariska, Joó Mariska, Renner Ida, Beke Piroska, Gelb Hermin, Rosznerne P. Mária, Nagy Jánosné, Antal Dénes, Varga Elek, Schwarcz Aron, Baka István, Szerba György, Varró János, Lakatos Odón, Csákova Árpád, Bögozi József, Nagy B. Mihály, Seress Gy. István.

A sorsszuzásnál Varró János (Bánhida) neve jött ki elsőnek, kinek a kitűzött jutalomdíj gyanánt egy szép regénykötetet küldöttünk meg.

• LEVELES SZEKRÉNY •

Kányai gazdakör, Szempei gazdakör, Csantavéri kath. kör, Török János, Pap János, Harangozó György, K. Doskó Mátyás, Erdős András, Vaspáli János, Zombori Pál, Vaskó Lajos, Nyiredi István, Renner Gusztáv, Blau Ignác, Zentai Miklós, Rottmann Lajos: az előfizetést megkaptuk. — **Unger Tivadar.** Szöszösbükköny és őszi rozskeverékből 120 litert vethet kis holdankint, fele bükkönyt és fele rozst. Szeptember közepéig vethető. — **Olcsó marhasó.** A 6 koronás marhasó szeptember 1-jétől kapható. A megrendelések a „Magyar Kereskedelmi Részvény Társaság“ sósztályához, Budapest, V., Váci-körut 32. sz. intézendők. Most még csak 50 kilós zsákokat adnak ki. Később 5—10—25 kilós is lesz. Olcsóbb marhasót majd üzletben is kaphat, de hogy mikor, azt nem tudjuk. — **Gyógynövény.** Forduljon az „Egri gyógy-növénytelep gyógy és vegyszergyárához“ Mező-Kövesd (Borsodmegye). Ott mindennemű felvilágosítást adnak a gyógynövényekre nézve. Jelenleg igen keresettek a fekete mustár, ezerjófű, hársfavirág, ricinus-mag, borsos menta, calmus gyökér, anyarozs, körisbogár, anizs, coriander stb.

NYILTTÉR. ÉRTESÍTÉS.

A szántás-vetés idejében, úgy ekék, mint vetőgépekre tömegesen érkeznek be hozzánk az erre vonatkozó rendelvények, melyek valamennyije most természetesen **sürgős elintézést** igényel.

Intézkedtünk ugyan, hogy minden rendelvény három napon belül elintéztessék, de tekintettel arra, hogy az ideai nagy szárazság következtében a talajnak a rendesnél intensivebb megmunkálása vált szükségessé s ez okból az ekék és vetőgépekre való megrendelések már most a szokottnál nagyobb mennyiségben érkeznek be.

Tisztelettel felkérjük a n. é. gazdaközönst, sziveskedjék ezen gépekre megrendeléseikkel — esetleg arra vonatkozó felvilágosítás iránti kérdézőkördéseivel idejekorán hozzánk fordulni, hogy t. vevőink igényeit minden tekintetben kifogástalanul, kellő időben szokott pontossággal teljesíthessük.

Ez alkalommal figyelmébe ajánljuk a n. é. gazdaközönstnek, hogy csakis igaz tóságunk által kiadott és közjegyzőileg hitelesített meghatalmazással bíró egyének vannak feljogosítva vállalatunk részére megrendeléseket felvenni és magukat cégünk nevében bemutatni és csakis oly egyének jogosultak magukat képviselőink, megbízottunk, vagy ügynökeinknek nevezni, kik az említett meghatalmazással bírnak, mint b. rendelvényeik feladásánál figyelembe venni kérjük.

„AGRARIA“

magyar gépforgalmi részvénytársaság.

1903. évi forgalom 26,000 zsák.

Felhívjuk a t. c. gazdaközönst figyelmét
a budapesti

gyapju-aukcziókra

melyek második sorozata f. é. október hó 5. és 6-án tartatnak meg.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest Dunaparti teherpályaudvar“ címzett gyapju-küldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

GYAPJUÁRVERÉSI VÁLLALAT

HELLER M. S TÁRSA

Budapest, V. ker., Erzsébet-tér 13. szám.

Élelmi cikkek nagybani árai a központi vásárcsarnokban.

Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó szövetkezete jelentése 1904. szeptember 1.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Husneműek: marhahus 120—128 K., vidéki borjúhús 0:80—1:12 K., sertéshus 100—120 K., szalonna füstölt 13J—152 K., szalonna, olvasztani való 124—132 K., háj 130—136 K., sertészir 124—136 K. — **Füstölthús:** (vidéki) kg.-ja 1:28—1:60 K., hazai sonka 1:80—2— K.

Baromfi-félék: élő tyúk 2:40—2:80 K., rántani való csirke 1:—1:30 K., sütni való csirke 1:50—2:30 K., kaesa, hizott 4:—4:40 K., lud, hizott 8:20—14— K., pulyka, hizott — K., páronkint. Vágott hizott liba 1:12—1:24 K., vágott hizott kappan, kaesa és pulyka 120—140 K. kg.-ként.

Tojás: baeszkai 68—70 K., erdélyi apróbb áru 54—56 K. ládánként. (1440 drb.) Apadt — K., meszes: — K.

Zöldségfélék: Burgonya (vagonáru) sárga 8:—9:— K., rózsa 1. 7:60—8:60 K., kifli 100 mm.-ként. Hagyma 50 kg.-os zsákokban zsákkal együtt 12:—14:— mm.-ként.

Teavaj: (centrifugál) 2:10—2:30 K., főzővaj 1:60—1:80 K. kg.-ként. Tehénturó kg.-ja 14—22 fillér.

Budapesti piaci árak.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők.) **Buza** 21:60—21:95 K. **Ross** 15:60 K-tól 15:60 K-ig. **Árpa** 14:24 K-tól 14:60 K-ig, jobb minőségű 14:80 K-tól 15:20 K-ig. **Zab** 14:60—15:24 K. **Tengeri** 15:50 K.

Liszt árak 100 kg.-ként.

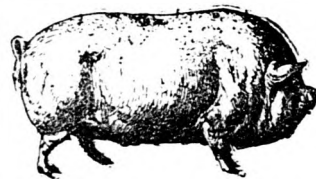
Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	31:60	30:80	30:—	29:—	28:20	27:60	26:60	24:60	13:40

Takarmányvásár. Réti széna 6:20—9:90 fillér, muhar 8:80—10.— fillér, zsupszalma 3:60—4.— fillér, alomszalma 3:60—4.— fillér.

A „FUGGETLEN UJSÁG“ szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA, országgyűlési képviselő,

a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

ÚRL REZSŐ

sertésbizományos

— Budapest —

Béerkocsis-utca 12.

Sertéseket

sovány és hizott állapotban és legmagasabb napi áron értékesít.

Párisi világiállítás „Grand Prix“ 1900.

KWIZDA-féle RESTITUTIONSFLUID

cs. és kir. szabaálmazott mosóvíz lovak számára.

1 üveg ára K 2.80.

Negyven év óta van használatban az udvari istállóban s a legnagyobb katonai és polgári istállóban is lovak izmai erősítésére, fárasztó menetek előtt és után flezamadásoknál és az izmok merevedésénél s b. a lovat a trainingben bámulatos eredmények felmutatására képesíti.

Főraktár:

— Valódi csak ezen védjeggyel ellátott. —

Kwizda Ferencz János cs. és kir. osztr.-magy., kir. román és bolgár hercegi udvari szállító

kerületi gyógyszerész Korneuburgban, Bécs mellett.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photozinkografiai műintézet

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, photo- (auto)-typia, fametszet stb. útján. Térképek, tervezetek, alaprajzok photolithografialag legszebben, legolcsóbban sokszorosíthatnak

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközölhetnek.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám, II. em.

Alakult 1900.

Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulásával	400,000.— kor.
Alapítványok	1,270,000.— kor.
Tartalékok	255,200.03 kor.
Összesen	1,925,200.03 kor.
1901. évi fölösleg	90,349.— kor.
1902. évi fölösleg	59,782.26 kor.
1903. évi fölösleg	109,831.73 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére, különféle médozatok szerint.

Az üzlet-eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva volt tarok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékokba helyeztetett.

Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

Sürgőnyczim: Consum, Budapest. Telefon: 25—02.

Magyar Élelmiszer-Szállító Részvény-Társaság

Budapest, V., Nagy-Korona-utca 17. sz.

ÜZLETÁGAK: ==

Szállítási osztály: baromfi-, tojás-, vad-, vaj-, gyümölcs- és főzelékküldemények után, ha a társaság neve alatt kerülnek feladásra jelentékeny szállítási kedvezményeket folyósít. A szállítmányozásra vonatkozó mindennemű kérdésekben (fuvardíjak, utirányok stb.) készséggel nyújt felvilágosítást. Kiviteli osztály: A társaság berlini fiókja mindenféle élelmi cikkek bizományi értékesítését elvállalja. Az árakra előlegeket is folyósít. Sertésbizományi osztály: A ferencvárosi sertésvásáron elvállalja hizott sertések bizományi értékesítését.

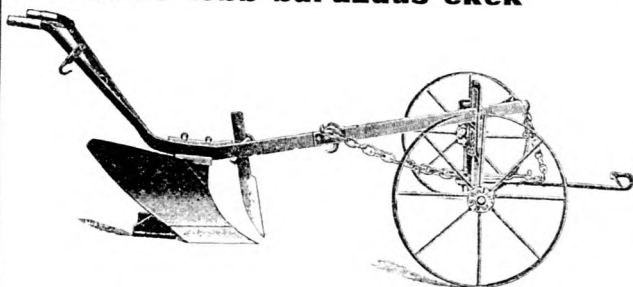
— Közlebbi értesítéseket a társaság igazgatósága ad. —

A ZALATNAI kénkovand-ipar r.-t. Brassói kén-sav- és műtrágyagyára ajánlja legjobb minőségű mindennemű

Műtrágyáit

a t. cz. gazdaközönség becses figyelmébe. Ajánlatokkal készséggel szolgál a Központi Iroda, Budapest, IV., Mária Valéria-utca 7.

== Egyvasu egytetemes ekék ==
Két és több barázdás ekék

BÄCHER RUDOLF kizárólagos ekegyára

Magyarországi vezérképviselő Szücs Zsigmond Budapest, VI., Nagymező-u. 68.

Minden részükben elsőrendű acélananyagból a leg-tökéletesebb szerkezettel

Tégelyacélféjekkel, melyek eltörhetlenségeért szavatosságot vállalok. Különösen tartósnak bizonyult, háromréteges (compound) páncél acélfélek kormánylapokkal, melyekre a legragadósabb föld sem tapad. Gondosan edzett, feltűnően hosszú ideig eltartó szántóvasakkal. — Figyelemre méltó újdonság: Bächer „D“-jegyű javított szerkezetű ekefaligája teljesen pormentesen csukott agyakkal önműködő kenőszelenczével; közönséges ekefaligák ellenében ötszörös tartósságot biztosítanak. Különlegességek rétművelő-eszközökben. Boronák, kapáló- és töltögetőgépek, porhanyítók, rögtörők. Árjegyzéket készséggel küldök.

Czukorrépa-, kukorica- és burgonyamivelésre szolgáló

kézi- és fogatos kapáló és töltögető eszközök,

amerikai ACZÉLGEREBLYÉK Hollingsworth-LÓGEREBLYÉK

elismert gondos kivitelben kaphatók:

ALAKULT 1856

KÜHNE E.

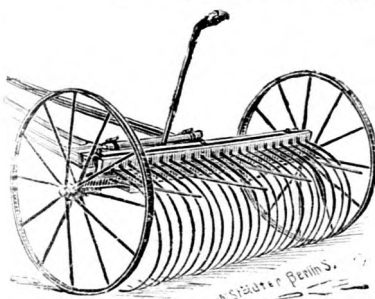
hazánk legrégebb mezőgazdasági gépgyárában

MOSONBAN

Főraktár: BUDAPEST, VI., Váci-körut 57a.

Szintűgy fűkaszálógépek, kézi- és járgány-eséplőgépek, gabonatisztító- és osztályozó-rosták, konkolyválasztógépek, bevált hírneves

„MOSONI DRILL”
tolókeres sorvetőgép-
pek stb.

Gőzekéket, Gőz-utihengereket

és

Gőz-utimozdonyokat

a legtükéletesebb szerkezettel, a legjutányo-
sabb árak mellett szállítanak

John Fowler & Co.

Budapest-Kelenföld

a vasutállomással szemben.

Telefon 42—50.

Telefon 42—50.

THOMAS-SALAK

a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya az összes kalászosok és kapások alá, valamint a rétekre. Hatása éppen oly gyors, de tartósabb, mint a szuperfoszfáté. Ezen kitérő műtrágyát úgy összefoszforsav, mint citromsavban oldhatóság és porfinomság szavatolása mellett pontosan és lelkiismeretesen szállítja

Kalmár Vilmos, Budapest, VI., Terež-körút 3.

a Thomas-salakgyárak, Berlin W. vezérképviselője a magyar korona országainak területén.

Óvakodjunk a hamisítá-
soktól és csakis csillag
védjeggyel ellátott
zsákokat vegyünk át.

Minden zsák ólom-
zárral és tartalom-
jelzéssel van ellátva.

Alfa-Separator Részv.-Társaság

BUDAPESTEN

VI., ker., LOMB-UTCZA II. szám.

Tejgazdasági gépgyár

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

Tejszövetkezetek és telepek berendezése.

Árjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Alfa Laval Separatoraival
eddig több mint 500 első
díjat nyertek. — Évi gyártás
körülbelül 45000 darab.

HIRDETÉSEK

FELVÉTELNEK

A KIADÓHIVATALBAN

BUDAPEST, ÜLLOI-UT 25.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti kainitot szavatolt
12,40% tiszta
káli = 23—24% kénsavas káli tartalommal,

Stassfurti kálitrágyasót
szavatolt 40% tiszta káli = 74—76% kénsavas káli
tartalommal,

Kovasavas-kálit (dohánytrágyázásra)
továbbá mindennemű egyéb

Műtrágyaféléket, azonkívül
Rézgáliczot (98—99%) elismert kitérő minő-
ségben szállít a

„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar
részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.